

JULIA BURGERS-DROST

Onzichtbare wegen

UITGEVERIJ GLB
DEVENTER

‘Lauren! Je moet me helpen, meid, je móét me helpen. Ik zit in tijdnood. Ik was helemaal vergeten dat ik naar de school van Melanie moet... voor een tienminutengesprekje.’

Lauren legt berustend haar tas op haar bureau en laat het zojuist aangetrokken jack van haar schouders glijden.

‘Jij bent de baas, zeg het maar!’

Trix Dijkstra ordent met haar vingers het superkorte haar en kreunt: ‘Nou ben ik net vijfenveertig geworden en nu leid ik al aan een storing in het kortetermijngeheugen... Ik heb namelijk telefonisch een afspraak gemaakt met een journaliste van een vrouwenblad. Ik dacht dat we wel wat reclame konden gebruiken. Enfin, jij weet het verhaaltje net zo goed te brengen als ik. Dus?’

Lauren glimlacht, ze zou zich geveleid moeten voelen dat Trix haar spontaan een compliment geeft.

‘Het is al goed, er wacht thuis toch nie-

mand op mij. Groetjes aan je dochttertje! Het lijkt me spannend om tegenover haar juf te zitten en te horen hoe je kind het er het afgelopen kwartaal heeft afgebracht. Ga maar gauw!’

Trix werpt een kushand door de lucht en rent het gebouw uit. Lauren gaat voor het raam staan en volgt met haar ogen de gehaaste persoon. Trix Dijkstra. Sinds enkele jaren directrice van een praktijk voor kinderen met een gedragsstoornis.

Ze heeft een werksysteem ontwikkeld dat bepaald tijdbesparend is te noemen. ‘Wachtlijsten’ is een woord dat ze niet wil kennen. Juist daarom hebben ze als hulpverleners enige bekendheid gekregen. Dat zal ook de reden zijn, vermoedt Lauren, dat de een of andere journaliste op weg is naar hen.

Net als ze het zinloze gestaar naar buiten wil staken, ziet ze een Audi stoppen op de parkeerplaats voor het gebouw dat ze met diverse andere instanties delen. Er stapt een vrouw uit, die een map en een grote handtas van de achterbank grist terwijl haar ogen langs de gevel glijden.

‘Dat zal haar zijn,’ zegt Lauren hardop tegen zichzelf. Ze hoeft niet naar beneden om

de vrouw tegemoet te lopen. De wegwijzers in de hal en op de lange gang zullen haar de weg wijzen.

Lauren hoeft niet langer dan zes minuten te wachten. Ze loopt met uitgestoken hand de journaliste tegemoet. ‘Welkom. Ik ben Lauren de Vries. Mevrouw Dijkstra laat zich verontschuldigen, ze kwam in tijdnood in verband met een andere afspraak.’

De journaliste stelt zich voor: ‘Maddie Meezen.’ Haar handdruk is stevig.

Lauren gaat haar voor naar het kamertje waar de intakegesprekken worden gehouden. Het is een vriendelijke kamer met een vertrouwenwekkende uitstraling. De bedoeling erachter is dat de vaak gespannen bezoekers zich snel op hun gemak voelen. Dat is niet alleen prettig voor hen, maar werkt ook tijdsparend. Vloerbedekking en gordijnen zijn qua kleur zorgvuldig op elkaar afgestemd. De stoelen nodigen uit tot zitten, en op de lage tafel staan altijd verse – of bijna verse – bloemen. Trix beweert vaak dat het eigenlijk nog naar appeltaart zou moeten ruiken om de mensen een ‘thuisgevoel’ te geven. Want niemand, behalve iemand als de journaliste, komt hier puur voor zijn of haar genoegen.

De manier van doen van de bezoeker is nogal voortvarend. Lauren biedt haar koffie aan, wat met een dankbaar lachje wordt geaccepteerd. ‘Zijn niet alle Nederlanders verslaafd aan het bruine vocht?’ lacht ze. In een nis staan het koffiezetapparaat en kopjes met vrolijke motiefjes.

‘Wilt u een koekje?’ vraagt Lauren. De journaliste lacht: ‘Nee, bedankt. Ik heb zopas een artikel over het teveel aan calorieën ingeleverd... dat werkt nog na.’

Als Lauren tegenover de journaliste plaatsneemt, bedenkt ze dat ze zich nog maar kortgeleden druk gemaakt zou hebben als ze Trix zou moeten vervangen. Wat kan er in korte tijd toch veel veranderen.

De journaliste vraagt haar te mogen tutoyeren. ‘Zeg tegen mij ook maar gewoon Maddie. Officieel heet ik Madeleine, maar ik vind Maddie veel gezelliger klinken.’

Ze kijkt bewonderend om zich heen. ‘Hoe lang bestaat deze instelling al? Of moet ik het een praktijk noemen? Of een kliniek?’

Lauren zegt bedaard dat ze alles zal vertellen waarvan ze denkt dat het belangrijk is voor de lezeressen. Dan vraagt Maddie of Lauren er bezwaar tegen heeft dat het gesprek

opgenomen wordt?

‘Natuurlijk niet, ga je gang maar.’

Er wordt een cassette recorder op tafel geplaatst, maar daarnaast komen er ook een blocnote en een pen uit de tas van A4-formaat.

‘Mevrouw Dijkstra kan bogen op een lange ervaring als jeugdpsychiater. Wat haar van meet af aan tegenstond waren de ellenlange wachtlijsten. Een vaak gehoorde klacht.’

Maddie knikt heftig en zegt daar zelf ervaringen mee te hebben. ‘En ik niet alleen! Dus dat was de drive voor mevrouw Dijkstra om stappen te ondernemen?’

Lauren knikt. ‘En de drang om zelfstandig te zijn. Als je goede ideeën hebt en altijd afhankelijk bent van toestemming van bovenaf, kan dat frustrerend werken. Dat heb ik zelf ook vaak meegemaakt. Wel, mevrouw Dijkstra liet het niet bij plannen alleen. Ze zocht de juiste medewerkers, de goede locatie en stelde een werkwijze op waar ze zich in kon vinden. Zo kwam ze ertoe een zogeheten “korte route” in te zetten voor noodgevallen. Denk bijvoorbeeld aan een kind met een autismespectrumstoornis.’

Maddies wenkbrauwen liften op en neer.

‘Leg uit, ik neem aan dat niet al onze lezeressen op de hoogte zijn van jullie vakjargon!’

Van ADHD heeft ze weleens gehoord. ‘Tegenwoordig lijkt het of de helft van de jeugd daarmee is behept!’

Lauren knikt. ‘Ouders van kinderen met probleemgedrag willen graag dat er een naam is voor de afwijking. Gelukkig is moeilijk gedrag lang niet altijd chronisch. Maar laat ik teruggaan naar de motivatie van mijn leidinggevende.’

Maddie luistert geboeid. Ze valt Lauren niet in de rede, laat haar uitspreken en wacht met het stellen van een vraag tot er een pauze in het gesprek valt.

Het is duidelijk dat deze journaliste haar huiswerk goed heeft gedaan. Ze stelt vragen en vat het besprokene af en toe samen om uit te testen of ze wat is verteld, goed heeft begrepen. De tijd lijkt om te vliegen, en als Lauren een blik op haar horloge werpt, slaakt ze onwillekeurig een kreetje. ‘Is het al zo laat?’

Maddie reageert schuldbevestigend. ‘Heb ik teveel van je tijd gevraagd? Duizendmaal sorry. Maar je brengt het allemaal zo boeiend en de ene vraag haalt de andere uit. Kom je nu thuis in de problemen?’

Ze schakelt de cassetterecorder uit en kijkt met haar donkere ogen Lauren vragend aan.

‘Nee hoor, er wacht niemand op me. Ik heb de tijd aan mezelf!’

Maddie knikt begrijpend. ‘Net als ik ben je dus single. Dat is soms erg gemakkelijk, roep ik vaak!’

Lauren haalt haar schouders op en vertelt dat ze alleen woont sinds haar moeder is overleden.

‘Dat spijt me voor je... jullie woonden dus samen? In dat geval kwam er vast veel op je af! En dat in combinatie met je werk!’

Lauren trekt een schouder op, het lijkt een afwerend gebaar.

‘Moeder was een schat van een mens. Ze is een tijd ziekelijk geweest en opeens escaleerde het. Zienderogen ging ze achteruit en geen medicijn kon baten. Tja, zo gaan die dingen. Je weet je leven lang dat dit ooit zal gebeuren, maar als het je overkomt, sta je hulpeloos toe te kijken. Dus je ziet het, ik heb geen haast!’

Maddie kijkt verlangend naar haar lege kopje en Lauren, die gewend is om mensen en vooral kinderen te observeren en hun lichaamstaal te interpreteren, begrijpt de niet-uitgesproken hint. Ook haar keel is droog van

het praten.

‘Heerlijk!’ verzucht Maddie als ze een paar slokjes heeft genomen.

Dan vertelt ze over het tijdschrift dat ze vertegenwoordigt. ‘Sinds kort heb ik een vaste rubriek. Ik heb een blauwe maandag in het onderwijs gezeten, vandaar dat ik gevraagd ben voor de afdeling “Opvoeden en zo”. Het moet een beetje speels op de lezeressen overkomen. Het is vaak zo dat ik, zodra het blad de deur uit is, overspoeld word met vragen. Waarop ik vaak het antwoord ook niet weet. Lang leve internet, meid! En als ik het daar niet op vind, kom ik altijd wel een adresje tegen van de een of andere deskundige. Een van de collega’s had van jullie gehoord. Je weet hoe dat gaat.’

Lauren knikt. Mond-tot-mondreclame. ‘Via via. Ga door!’

Maddie drinkt haar kopje leeg en zet het terug op het schoteltje. ‘De rest is duidelijk, toch? Wachtlijsten... daar wordt kamerbreed over geklaagd. Eerst naar de huisarts...’ Ze telt op haar vingers. ‘Dan afspraak maken met de een of andere specialist of instelling. Ze zetten je letterlijk en figuurlijk in de wacht. Ben je eindelijk aan de beurt, dan is het weer

een kwestie van wachten. Op de uitslag van onderzoeken, op dat wat eruit komt na overleg met collegae. Soms worden mensen teruggestuurd naar de huisarts, die weer met wat nieuws moet komen. Ander specialisme, andere instelling. En ondertussen zijn we weken verder.'

Lauren zegt het verhaal te kennen.

'Vooral voor ouders met probleemkinderen zoals wij die hier kennen, is het een zware kwestie. Ten eerste de zorg, de angst. Wat mankeert ons kind? Is er überhaupt wat aan te doen? Zijn we goed bezig? Geloof me, mijn leidinggevende, Trix Dijkstra, en ik zijn altijd voldaan als het allemaal klopt. Soms is één gesprek voldoende, vooral in de gevallen die doorgestuurd moeten worden. Trix is een kei in diagnoses stellen.'

Maddie bergt haar spulletjes op in haar tas. Pen, blocnote en een verpakking ongebruikte tissues.

Lauren legt uit dat de serieuze aandacht die de ouders krijgen, zonder meer al ontspannend werkt. 'Ze staan er niet langer alleen voor.'

Maddie belooft er een serieus artikel van te maken. 'Ik neem aan dat je leidinggevende